

Kontrollavdelningen
Jordbrukskemiska enheten

Pvm/Datum/Date
10.9.2010

Dnro/Dnr/ DNo
5795/0405/2010

Tagandet av miljöprover i foderfabriker och andra foderanläggningar börjar

Enbart analys av färdiga foder är inte en tillräckligt effektiv metod för att upptäcka salmonella. Som en ny form av myndighetstillsyn kommer Eviras auktoriserade inspektörer därför att på fodersektionens begäran ta miljöprover av foderfabrikerna och anläggningar som framställer foderämnen och låta undersöka proverna för salmonella. Provtagningen inleds vid de större anläggningarna under hösten 2010 på så sätt att det tas 6-20 prover per anläggning. Antalet prov bestäms utgående från tillverkningsmängden och eventuella salmonellaproblem som fodertillsynen vet om. Syftet med myndighetens miljöprover är att komplettera aktörens egen kvalitetssäkring och de ersätter en del av de analyser av salmonella i färdiga foder som utförs som myndighetstillsyn. Provtagningen och analysen av proverna är avgiftsbelagd för aktören. Proverna analyseras i serier om sex prover.

Hur tas proverna?

Proverna tas som strykprover från produktionslokalerna och möjligen också utomhus från de objekt som Eviras fodersektion har bestämt. Meningen är att till först ta prover från renare utrymmen och till sist från smutsigare. Prover tas inte inifrån produktionsutrustningen och ambitionen är genomföra provtagningen så att den inte orsakar störningar i anläggningens verksamhet. Avsikten är att om möjligt märka ut provtagningsobjekten t.ex. med Eviras tejp eller på annat lämpligt sätt. Om det konstateras salmonella i ett prov kan rengörings- och liknande åtgärder då sättas in på rätt ställe. Tejpen och andra märkningar kan tas bort när salmonellaresultatet är klart.

Aktören och inspektören ska få var sin kopia av provtagningsblanketten. Mest praktiskt vore det om blanketten kunde kopieras på ort och ställe. Om detta inte går för sig skickas en kopia av blanketten till anläggningen senare tillsammans med analysintyget.

Vad förutsätts av aktören?

Inspektören underrättar arbetsledningen för produktionssidan eller någon annan representant för anläggningen om tagandet av miljöprov. Det är önskvärt att anläggningens representant bistår inspektören med att leta reda på de objekt som angetts på provtagningsblanketten. Anläggningens representant kan framföra önskemål om i vilken ordningsföljd proverna ska tas och vilken skyddsklädsel inspektören eventuellt ska använda utöver skoskydd. Vi hoppas att anläggningens representant är med under provtagningen, framför allt om det inte är möjligt att använda tejp eller andra märkningar.

Åtgärder om det påträffas salmonella i prover

Evira underrättar omedelbart aktören om att salmonella har påträffats. Evira kan bestämma att aktören till exempel ska ta ytterligare prov för att utreda kontamineringens omfattning, rengöra och desinficera provtagningsobjektet och säkerställa att rengöringsåtgärderna är effektiva. Ett salmonellafynd kan också leda till ytterligare provtagning på Eviras försorg.

Ytterligare upplysningar lämnas av Marja Turunen, tfn 040 838 0214.